Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

26 643 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 359

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 mei 2015

Tijdens het AO Fraude op 8 april jl. (Kamerstuk 17 050, nr. 505) heb ik toegezegd uw Kamer te informeren over datingfraude. Met deze brief voldoe ik aan die toezegging.

Datingfraude is een vorm van horizontale fraude, fraude waarvan burgers en bedrijven het slachtoffer worden. De aanpak van horizontale fraude is een belangrijke prioriteit.[1] Kernelementen van de integrale aanpak van horizontale fraude zijn de preventie van fraude door het vergroten van de bewustwording van burgers en bedrijven en het opwerpen van barrières door private en mogelijk ook publieke, partijen om het frauderen zo moeilijk mogelijk te maken. Daar waar burgers en bedrijven toch het slachtoffer worden van fraude kan ook het strafrecht in beeld komen.

Deze aanpak is ook van toepassing op datingfraude. Het is van belang dat voorkomen wordt dat mensen het slachtoffer worden van datingfraude. Dit kan worden bereikt door mensen die daten via internet alert te maken op de mogelijkheid dat er fraude wordt gepleegd en op de handelwijze van fraudeurs. De Fraudehelpdesk vervult hierin een belangrijke rol. De Fraudehelpdesk plaatst informatie over datingfraude op haar website en neemt specifieke gegevens van fraudeurs op in alerts zodat de informatie via zoekmachines op het internet te vinden is. Daarnaast vraagt de Fraudehelpdesk in de media aandacht voor datingfraude.

Als het gaat om het voorkomen en bestrijden van datingfraude is er ook een rol weggelegd voor onder andere datingbureaus. Zij kunnen ervoor zorgen dat burgers zich meer bewust zijn van de risico's die zij lopen bij daten via internet en zij kunnen barrières opwerpen om het fraudeurs zo moeilijk mogelijk te maken. Ik zal hiervoor bij deze branche aandacht vragen.

[1] Brief Misbruik en oneigenlijk gebruik op het gebied van belastingen, sociale zekerheid en subsidies (Kamerstuk 17 050, nr. 496).

kst-26643-359
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

Ten slotte kan het strafrecht worden ingezet bij het tegen gaan van datingfraude. Het via het strafrecht bestrijden van datingfraude is zeer complex. Fraudeurs doen er alles aan om onzichtbaar te blijven. De fraude wordt via het internet onder valse naam en gegevens gepleegd. De fraudeurs opereren in een netwerkstructuur, spreiden de risico's en opereren in landen waar veroordeling voor fraude moeilijk te realiseren is. Desondanks is het van belang dat slachtoffers in alle gevallen melding van de fraude maken en aangifte kunnen doen. Op deze manier ontstaat er een beeld van de omvang van de fraude, de handelwijze van de fraudeurs en kunnen slachtoffers (indien nodig) worden doorverwezen voor hulp en ondersteuning. Indien een zaak zich daartoe leent wordt de zaak strafrechtelijk opgepakt.

Naast het voorkomen en bestrijden van datingfraude is de ondersteuning van slachtoffers van belang. Bij slachtoffers van datingfraude is vaak niet alleen sprake van financiële schade maar ook van emotionele schade. Slachtoffers van fraude kunnen momenteel voor praktische, juridische en emotionele hulp terecht bij Slachtofferhulp Nederland. Daarnaast kunnen slachtoffers zich melden bij de Fraudehelpdesk. De positie van slachtoffers van datingfraude wordt ook meegenomen in de versterking van de integrale aanpak van horizontale fraude. Zo wordt bezien óf en zo ja welke maatregelen nodig zijn om de hulpverlening aan slachtoffers te verbeteren. Hierbij speelt ook de vraag wie dit het beste kan doen. De Fraudehelpdesk heeft van augustus tot december 2014 het project datingfraude & crisismanagement uitgevoerd dat geresulteerd heeft in het gelijknamige rapport. Doel van het project was meer informatie en kennis te achterhalen op het gebied van datingfraude en de gevolgen hiervan voor slachtoffers zodat (preventief) advies kan worden gegeven aan (potentiële) slachtoffers ter zake. De uitkomsten van dit project worden meegenomen bij de beoordeling óf en zo ja welke maatregelen nodig zijn om de hulpverlening aan slachtoffers van datingfraude te verbeteren. Ik ben hierover ook in gesprek met de Fraudehelpdesk en Slachtofferhulp Nederland.

Daarnaast laat ik in samenwerking met EZ en BZK een onderzoek uitvoeren naar de synergie van de bestaande meldpunten. In dit onderzoek wordt naar de verschillende functies van de meldpunten, waaronder de hulp aan slachtoffers, gekeken en wordt bezien of het mogelijk is om meer synergie te behalen. Ik verwacht uw Kamer voor het zomerreces over de uitkomsten van dit onderzoek te informeren.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur